

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0364

Profesija Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas mehānikas inženieris

Kvalifikācijas līmenis 5

Nodarbinātības apraksts

Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas mehānikas inženieris, kas strādā organizācijās, kurās izmanto gaisa kuģus, veic to tehnisko ekspluatāciju, apkopi un remontu. Gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas mehānikas inženieris spēj veikt uzdevumus, kas saistīti ar gaisa kuģu mehānisko iekārtu lietošanu, uzraudzību un apkopi, analizēt ekonomiskos aspektus, plānot izpildāmos darbus, gatavot darbam ierīces un mehāniskās iekārtas pēc spēkā esošajām reglamentējošām instrukcijām, īstenot prasības darba drošībā un apkārtējās vides aizsardzībā. Veikt pētniecības darbu gaisa kuģu tehniskās ekspluatācijas jomā.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darbs ar dokumentāciju	1.1. Pārzināt un ievērot reglamentējošās instrukcijas un procedūras 1.2. Izvēlēties saistošās apkopes/remonta procedūras (pēc tehniskās apkopes programmas) 1.3. Noformēt gaisa kuģu iekārtu tehniskās apkopes dokumentāciju
2. Gaisa kuģa tehniskā apkope	2.1. Uzturēt gaisa kuģa lidotspēju 2.2. Izpildīt gaisa kuģa pirmslidojuma tehniskās apkopes darbus 2.3. Izpildīt tehniskajā dokumentācijā noteiktās procedūras 2.4. Nodrošināt aviācijas palīgierīču tehnisko ekspluatāciju
3. Gaisa kuģa korpusa un sistēmu tehniskā apkope	3.1. Veikt korpusa un tā sistēmu tehnisko apkopi 3.2. Atpazīt korpusa un tā sistēmu bojājumus un atteices 3.3. Atjaunot gaisa kuģa korpusa un tā sistēmu darbību 3.4. Analizēt atteižu cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.
4. Dzinēja, tā sistēmu un palīgiekārtu tehniskā apkope	4.1. Veikt dzinēja, tā sistēmu un palīgiekārtu tehnisko apkopi 4.2. Diagnosticēt iekārtas bojājumus un atteices 4.3. Atjaunot dzinēja, tā sistēmu un palīgiekārtu darbību 4.4. Analizēt atteižu rašanās cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.
5. Propellera tehniskā apkope	5.1. Veikt tehnisko apkopi 5.2. Diagnosticēt propelleru atteices un bojājumus, atjaunot darbību 5.3. Analizēt atteižu rašanās cēloņus un novērst atkārtotu atteižu rašanās iespēju.
6. Gaisa kuģa agregātu tehniskā apkope	6.1. Veikt gaisa kuģa agregātu profilaktisko apkopi un dažādus sīkos remontdarbus

Darba vides īpašie faktori

- Organizatoriskie faktori – darbs tiek veikts individuāli vai darba grupā. Vadīt darba grupas, kuru sastāvā ir 3. vai 4. profesionālās kvalifikācijas līmeņa speciālisti.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- Noteikt profesionālās darbības specifiku atbilstoši normatīvajiem dokumentiem
- Būt apstiprinātam ar profesionālās kompetences sertifikātu.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Speciālās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/ spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Izmantot savas nozares standartus un reglamentējošās instrukcijas • Praktiskajā darbā lietot terminoloģiju angļu valodā • Zināt jaunākos sasniegumus tehnikā savā nozarē • Izmantot datora iespējas iekārtu ekspluatācijas organizēšanai un parametru kontrolei • Nodrošināt tehniskās dokumentācijas sagatavošanu un analizēt ekonomiskos aspektus • Izvēlēties iekārtu kontroles līdzekļus, vadīt iekārtu ekspluatāciju un modernizācijas procesu • Nodrošināt palīgiekārtu izmantošanu tehniskās apkopes cikla posmos	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt sazināties angļu valodā. • Izpildīt darba aizsardzības un drošības prasības iekārtu apkopes procesā • Izstrādāt prasības iekārtu tehniskiem un ekspluatācijas parametriem, risinot konkrētus uzdevumus • Analizēt agregātu parametru atbilstību esošajiem standartiem un reglamentējošām instrukcijām • Veikt iekārtu apkopi atbilstoši reglamentējošās un tehniskās dokumentācijas prasībām • Izmantot mērīšanas iekārtas tehniskā stāvokļa kontrolei. • Veikt tehniskās apkopes darbus • Veikt remonta darbus • Veikt tehniskās apkopes iekārtu modernizēšanu	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt sazināties angļu valodā • Saskarsmes prasme. • Strādāt komandā (grupā) • Veikt darbu patstāvīgi • Lietot informācijas meklēšanas un atlasē līdzekļus • Plānot izpildāmos darbus • Noformēt tehniskās apkopes dokumentāciju • Ievērot profesionālo ētiku • Ievērot darba higiēnas un drošības prasības

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Aerodinamikas pamati			+
Angļu valoda			+
Aviācijas dzinēju konstrukcija			+
Aviācijas konstrukciju mehānika		+	
Aviācijas tiesību akti			+
Cilvēka faktori		+	
Ciparu tehnikas elektronisko instrumentu sistēmas			+
Civilā aizsardzība			+
Darba aizsardzība			+
Datormācība (Window, Word, Excel, E-pasts, Internets)			+
Ekonomika		+	
Elektrotehnikas un elektronikas pamati			+
Gaisa kuģu aerodinamika, struktūras un sistēmas			+
Gaisa kuģu borta radioelektroniskās iekārtas			+
Gaisa kuģu lidojumu drošība			+
Gaisa kuģu tehniskā apkope			+
Gaisa kuģu tehniskā ekspluatācija, tās organizēšana un nodrošinājums			+
Gaisa kuģu tehnisko apkopi reglamentējošās instrukcijas			+
Matemātika, fizika			+
Materiāli un komponenti			+
Materiālu pretestība		+	
Propelleris			+
Tehniskā diagnostika			+
Tēlotāja ģeometrija un inženiergrafika		+	
Teorētiska mehānika		+	
Transporta ekoloģija, apkārtējās vides aizsardzība			+

Profesijas standarta projekta izstrādes darba grupas sastāvs:

<i>Vadītājs:</i>	Mārtiņš Kleinhofs	- RTU, Aviācijas institūta direktors
<i>Locekļi:</i>	Bertolds Martins Fliks	-A/K Air Baltic prezidents un izpilddirektors
	Vitālijs Pavelko	- RTU, Aviācijas institūta profesors
	Pjotrs Trifonovs-Bogdanovs	- RTU, Aviācijas institūta asoc. profesors
	Vladimirs Šestakovs	- RTU, Aviācijas institūta profesors
<i>Konsultanti:</i>	Māris Ansons	- CAA Radiotehniskā aprīkojuma uzraudzības nodaļas vadītājs
	Lauris Miķelsons	-A/K Air Baltic inženieru departamenta vadītājs
	Vladimirs Petuhovs	- A/S RAF AVIO kvalitātes vadītājs
	Andris Zirnājs	- CAA Lidotspējas daļas gaisa kuģu lidotspējas novērtēšanas nodaļas vadītājs
	Ivars Zorgenfrejs	- SM negadījumu izmeklēšanas nodaļas vecākais referents

Profesijas standarta eksperti (vārds, uzvārds, darbavieta, amats):

A.Muižnieks, LR Satiksmes ministrija, Civilās aviācijas administrācija, Aviācijas departamenta direktors

V.Skujiņa, LZA, Terminoloģijas komisija, priekšsēdētāja

